

Kaffe og kif

Den danske hverdag anno 1978 består af en sådan syndflod af absurditeter, at det må være enhver tilgivet om man end ikke formår at opfatte en brøkdæl af dem.

En forekommer mig dog, på trods af at jeg nu i femten år har haft intim forbindelse med den, stadig fuldkommen naragtig og nytteløs: Den udbredte forfølgelse — på juridisk og officielt plan — af hashrygere, forbrugere af cannabis, af (kært barn har mange navne) kif, marihuana, pot, græs, tosse-tobak, tjald, galar, ganja.

Det er vanvid, fordi det gang på gang, ikke mindst den sidste snes år, er dokumenteret på enhver mulig måde (man kan slå efter i det britiske lægetidsskrift *The Lancet* eller hvor som helst), at hash er praktisk talt det mest uskyldige rusmiddel der kan opdrives i denne verden. Ikke vanedannende i anden forstand end den levende avis er det, ikke fysisk skadeligt, ikke farligt i rimelig dosis. Som Louis Armstrong engang sagde: 'Hash er mere en medicin end et drug.'

Og som han tilføjede: 'Der er kun én ting der er farligt ved marihuana — politiet.' Jeg forstår det ikke, og jeg vil aldrig kunne forstå det. Halvdelen af denne verden fyrrer. I både Nord- og Sydamerika, i Indien og den nære Orient plus det meste af Afri-

ka er hash-rygning så udbredt som en plisser til frokosten hertilands. I øjeblikket er hashen frigivet i tretten amerikanske stater. Og her? Vi opretholder en fuldstændig provincialisme. Danske læger og strissere ved bedre. Og så kan Armstrong sige hvad han vil, og de gamle persiske ord- og digterens 'Paradis', og gamle arabere kan sidde fredeligt og dele piberne i solnedgangen mens de ser ud over Middelhavet og undrer sig over, at europæerne tror (eller lader som om de tror) man blir toset af en smule kif. 'De er skøre, de europæere!'

Absurd, men sådan er det. Det såkaldte Narkotikapoliti der år for år er blevet udvidet har i løbet af ti år fået gramprisen på gennemsnits-tjald i daglig gadehandel i København til at stige fra fem kroner til femogtredive kroner. Syvdobbel. Inflation og prissstigninger til trods ret markant.

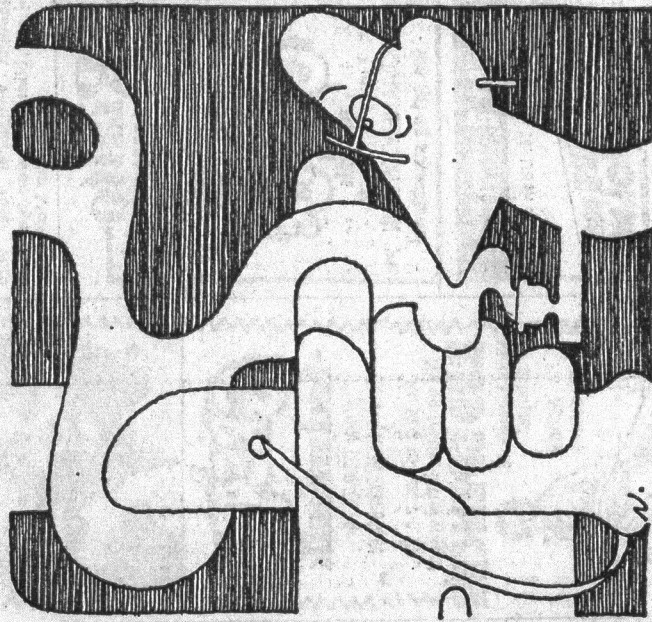
Ikke desto mindre mangler der kun sjældent stof i byen, hvilket viser hvor forgæves der arbejdes. Tjald er kommet for at blive. Rygerne er en stor — om end usynlig og uorganiseret — pressionsgruppe. Der er tusinder og atter tusinder af rygere, og de vil have deres produkt — med samme selvfølgelighed som andre vil have møbler, teater-forestillinger, whisky eller motorveje.

Rygernes Brugsen, det er den eneste vej frem.

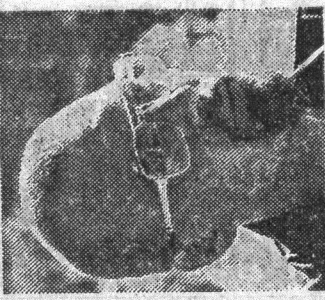
Well, men alt dette, politiets og politikernes patetiske og provinssielle jagt på de såkaldte pushere (der gennemgik de ikke mere ublu end f.eks. apotekerne og de kemiske fabrikker) fik mig til at tænke på — eftersom historien jo gentager sig, og alt kuns er en overgang — hvordan det forholdt sig i sin tid, da man i Europa for tre hundrede år siden lancerede en ny rusgift, den i dag så alment accepterede kaffe.

Det var (også dengang) de fule anti-alkoholiske muhammedanere der stod bag lanceringen, og i mange år var den begrænset til deres lukkede cirkler, men i 1645 åbnede det første europæiske kaffehus i Venedig, naturligvis — og fem år efter overgav England sig, og Swift, forfatteren til 'Gulliver's Rejser', blev en af de første kaffe-tændere. I Frankrig startede galskaben i 1659, i Holland i 1666, i Berlin først i 1721 — og et par år senere igen kom kaffen til København og Stockholm samtidig.

Og Fanden brød løs! I Sverige blev kaffedrikning skiftevis legalt og illegalt de kommende år, som regeringerne skiftede, og i Danmark advarede der stærkt, fra ledende moralske og medicinske kredse, om at forbyde dette giftige bryg der borttog godtdolks fornuft og

Tegning Peder Nyman

Dan Turèll i byen

gjorde dem så urimeligt snakkesalige ... Forbud blev dog aldrig til. Mens kaffedrikningen foregik i smug i Sverige var det altid lovligt i Danmark. Men langtfra altid velset, og i kaffens unge år kunne en ung makkadrikkende student i staden meget vel risikere at blive bortvist fra sit logis af en værdinde der misbilligede en så excentrisk frivillitet.

Og det er ikke engang logn. Det er ægte historie. Og cheeket gennem Salmonsens årgang 1900. Jeg er hamrende sikker på, at om ellers denne skrøbelige klode holder, vil man om få årtier sidde rundt om i byen

og bede tjeneren om et stop til af den røde liban, mens alle fniser ved tanken tilbage på disse år og fortæller nyankomne om dem på samme måde som gamle smuglere fortæller om deres muntre genvordigheder i spiritusforbudets Chicago. For så vidt synes jeg kun vores hash-forbud er en historisk parentes, pudsigt og kurios, men der er den anden side af det: Dem der går ned. Og langt flere end dem man tror går ned af hash går ned af at hash er kriminel.

I USA hvor de har foreniget NORML, de amerikanske

hash-rygeres fagforening, havde de i sin tid en annonce der sagde: 'Sidste år blev 300.000 amerikanere arresteret for at ryge en urt som dronning Victoria regelmæssigt brugte mod menstruations-kramper'. En anden NORML-annonce fortalte, at der i 1973 blev tilstrækkelig mange arresteret for besiddelse af tjald i USA til at det svarede til 'at tømme St. Paul, Minnesota'.

I Danmark er der i hvert fald nok til at tømme Roskilde, måske Køge med. Nok af det tyvende århundredes kaffedrikkere.